

COMISIA
EUROPEANĂ

Bruxelles, 18.11.2013
COM(2013) 798 final

2013/0390 (COD)

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI
privind navigatorii, de modificare a Directivelor 2008/94/CE, 2009/38/CE, 2002/14/CE,
98/59/CE și 2001/23/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

{SWD(2013) 461 final}
{SWD(2013) 462 final}

EXPUNERE DE MOTIVE

1. CONTEXTUL PROPUNERII

Directivele UE referitoare la legislația muncii sunt aplicabile în general tuturor sectoarele de activitate și tuturor categoriile de lucrători. Cu toate acestea, navigatorii sunt excluși sau pot fi excluși din domeniul de aplicare a șase directive, fără nicio justificare explicită. Directivele în cauză sunt următoarele:

- Directiva 2008/94/CE¹ privind protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului (denumită în continuare „directiva privind insolvența angajatorului”);
- Directiva 2009/38/CE² privind instituirea unui comitet european de întreprindere (denumită în continuare „directiva privind comitetul european de întreprindere”);
- Directiva 2002/14/CE³ privind stabilirea unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor (denumită în continuare „directiva privind informarea și consultarea”);
- Directiva 98/59/CE⁴ privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective (denumită în continuare „directiva privind concedierile colective”);
- Directiva 2001/23/CE⁵ privind menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi (denumită în continuare „directiva privind transferul de întreprinderi”);
- Directiva 96/71/CE⁶ privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii (denumită în continuare „directiva privind detașarea lucrătorilor”).

În funcție de situația de la nivel național, excluderile ar putea avea un impact negativ asupra unui număr de drepturi recunoscute în Carta drepturilor fundamentale a

¹ Directiva 2008/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului (versiune codificată), JO L 283, 28.10.2008, p. 36.

² Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară (reformare), JO L 122, 16.5.2009, p. 28. Această directivă abrogă și înlocuiește Directiva 94/45/CE (JO L 254, 30.9.1994, p. 64), astfel cum a fost modificată prin Directiva 97/74/CE (JO L 10, 16.1.1998, p. 22) și Directiva 2006/109/CE (JO L 363, 20.12.2006, p. 416).

³ Directiva 2002/14/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 11 martie 2002 de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană, JO L 80, 23.3.2002, p. 29.

⁴ Directiva 98/59/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective, JO L 225, 12.8.1998, p. 16.

⁵ Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități, JO L 82, 22.3.2001, p. 16.

⁶ Directiva 96/71/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 16 decembrie 1996 privind detașarea lucrătorilor în cadrul prestării de servicii, JO L 18, 21.01.1997, p. 1.

Uniunii Europene, în particular dreptul la informare și la consultare în cadrul întreprinderii (articolul 27), precum și dreptul la condiții de muncă echitabile și corecte (articolul 31).

Majoritatea statelor membre au făcut rar excluderi sau nu le-au făcut deloc. Opt state membre⁷ nu au exclus navigatorii din domeniul de aplicare al directivelor în cauză, iar opt state membre au făcut doar o excludere. Această situație dă naștere la o situație potențială în care aceleași categorii de lucrători sunt tratate în mod diferit în diferite state membre.

În plus, după cum a fost evidențiat anterior de către Comisie, numărul navigatorilor naționali din UE este în continuă scădere și acest fenomen ar putea fi problematic pentru viitor, în special deoarece experiența în larg este esențială pentru anumite locuri de muncă de la țărm. Deși acest fenomen ar putea fi consecința unor diverși factori, lipsa de interes pentru o carieră în domeniul maritim ar putea fi determinată de impresia că navigatorii sunt mai puțin protejați decât alți angajați⁸.

Prin urmare, situația actuală nu asigură condiții de concurență echitabile pe piața europeană, dat fiind că anumite societăți comerciale sunt scutite de anumite obligații, în special în ceea ce privește informarea și consultarea, care sunt obligatorii pentru societăți concurente cu sediul în alte state membre.

În consecință, obiectivul propunerii este de a îmbunătăți nivelul de protecție a drepturilor protejate prin Carta drepturilor fundamentale a UE în legislația muncii din UE și de a asigura condiții de concurență echitabile la nivelul UE. În plus, ea contribuie la îndeplinirea obiectivelor politice generale care sunt consfințite în articolul 151 din TFUE și anume, promovarea ocupării forței de muncă, ameliorarea condițiilor de viață și de muncă, asigurarea unei protecții sociale adecvate și realizarea unui dialog între factorii de decizie și forța de muncă.

1.1. Coerența cu alte politici și obiective orizontale ale UE

Prezenta inițiativă vizează evaluarea sferei de cuprindere și a motivelor excluderii sau opțiunii de a exclude navigatorii din directivele privind legislația muncii. Comisia este hotărâtă să asigure compatibilitatea oricărei noi propuneri legislative cu Carta drepturilor fundamentale a UE și să evalueze impactul tuturor propunerilor privind drepturile și principiile protejate în temeiul Cartei. În cazul de față, eliminarea excluderilor ar avea un impact pozitiv asupra drepturilor protejate în temeiul articolelor 27 și 31 din Cartă.

De asemenea, ea este în deplină conformitate cu Politica maritimă integrată pentru Uniunea Europeană, elaborată în 2007 prin intermediul așa-numitei „Cărți albastre”⁹. În „Cartea albastră”, Comisia a insistat pe obiectivul ei „a spori numărul și calitatea *locurilor de muncă din sectorul maritim* pentru cetățenii europeni”, evidențiind în particular că:

⁷ AT, BG, CZ, ES, FR, PL, SE, SI.

⁸ A se vedea, printre altele, comunicarea „O politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană” [COM(2007) 575 final din 10 octombrie 2007] și raportul Grupului operativ privind ocuparea forței de muncă în domeniul maritim.

⁹ Document COM(2007) 575 final din 10 octombrie 2007.

„Pentru ca europenii să fie atrași de acest sector, este necesară o îmbunătățire a politicilor de personal și a condițiilor de muncă (inclusiv sănătatea și securitatea), însoțită de eforturi concertate ale tuturor părților interesate din domeniul maritim și de un cadru de reglementare eficient având în vedere contextul global.”

Comisia a declarat că, pentru a îndeplini obiectivul, „va reanaliza, în strânsă cooperare cu partenerii sociali, domeniile din legislația europeană a muncii din care sectoarele maritime sunt excluse”.

Comisia și-a reafirmat obiectivul ei de a spori numărul și calitatea locurilor de muncă din sectorul maritim în comunicarea sa privind „Creșterea albastră”¹⁰, care a fost girată de miniștrii europeni responsabili de politica maritimă integrată în declarația de la Limassol¹¹.

Prezenta propunere este, de asemenea, în conformitate cu strategia UE 2020 și cu obiectivele ei, în special în ceea ce privește ocuparea forței de muncă. Îmbunătățirea calității muncii și a condițiilor de muncă și, în particular, revizuirea legislației existente și realizarea unui cadru legislativ UE mai inteligent pentru ocuparea forței de muncă și sănătatea și siguranța la locul de muncă, constituie acțiuni-cheie în contextul comunicării „O agendă pentru noi competențe și locuri de muncă: o contribuție europeană la ocuparea integrală a forței de muncă”¹².

2. REZULTATELE CONSULTĂRILOR CU PĂRȚILE INTERESATE ȘI ALE EVALUĂRILOR IMPACTULUI

2.1. Consultarea părților interesate

Prezenta propunere a fost precedată de o serie de consultări cu caracter specific și general. De asemenea, Comisia a utilizat experți externi pentru pregătirea prezentei inițiative.

General

În contextul elaborării unei politici maritime integrate, problema excluderilor din prevederile legislației muncii a fost abordată în Cartea verde 2006¹³. În comunicarea sa din 2007¹⁴, Comisia a tras anumite concluzii pe baza consultării lansate prin Cartea verde. În ceea ce privește problema locurilor de muncă în sectorul maritim, ea a declarat că „Există divergențe în ceea ce privește justificarea fiecărei excluderi în parte privind sectoarele maritime în legislația socială a UE, dar există consens în legătură cu necesitatea de a contribui la stabilirea de condiții egale globale pentru acest sector, precum și în legătură cu rolul pe care legislația UE îl poate avea în acest context.”

Specific

¹⁰ A se vedea comunicarea „Creșterea albastră: oportunități pentru o creștere sustenabilă în domeniul marin și maritim” (COM/2012/494 final din 13 septembrie 2012).

¹¹ Declarația de la Limassol, 7 octombrie 2012.

¹² COM(2010) 682 final din 23 noiembrie 2010.

¹³ Document COM(2006) 275 final, din 7 iunie 2006.

¹⁴ Document COM(2007) 574 final, din 10 octombrie 2007.

În octombrie 2007, Comisia a adoptat o comunicare¹⁵ prin care se lansează prima etapă a consultării partenerilor sociali europeni, astfel cum se prevede la articolul 154 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE). Ea a fost urmată, în aprilie 2009, de lansarea celei de-a doua etape a consultării partenerilor sociali europeni.

Consultarea a arătat că partenerii sociali din sectorul transportului maritim au avut puncte de vedere diferite cu privire la necesitatea de a elimina excluderile actuale. În timp ce Federația Europeană a Lucrătorilor din Transporturi (ETF) a fost în favoarea eliminării tuturor excluderilor, Asociația Armatorilor din Comunitatea Europeană (ECSA) a considerat că motivele pentru introducerea lor, care erau legate de particularitățile din sectorul transportului maritim, au rămas valabile și că, prin urmare, excluderile ar trebui menținute.

În ceea ce le privește, ambele părți din sectorul pescuitului au fost în favoarea eliminării unora dintre excluderile existente (directiva privind insolvența, directiva privind concedierile colective și directiva privind transferul de întreprinderi) sau a instituirii unor dispoziții specifice echivalente, în particular în ceea ce privește informarea și consultarea. Ele nu au adoptat o poziție referitoare la directiva privind comitetul european de întreprindere.

Un chestionar detaliat a fost trimis tuturor statelor membre. Au fost primite răspunsuri de la 20 de state membre¹⁶. Informațiile primite sunt detaliate în anexa 3 la raportul de evaluare a impactului.

În rezumat, ar trebui evidențiat faptul că statele membre care au optat să aplice navigatorilor dispozițiile directivelor sunt unanim de părere că ele nu par să reprezinte costuri suplimentare semnificative în comparație cu aplicarea lor în cazul societăților cu activitate la țărm. Niciunul dintre aceste state membre, mai ales unele state membre cu un important sector maritim, nu este conștient de vreun impact negativ, în particular în cazul vânzării unei nave. Dimpotrivă, unele națiuni maritime care nu aplică excluderile au constatat o creștere a flotei, în timp ce flotele statelor membre care aplică excluderile au scăzut.

Statele membre care au utilizat excluderile și derogările argumentează în unanimitate că ele ar trebui să fie menținute și că aplicarea directivelor la sectorul maritim ar fi grevată de costuri suplimentare semnificative. Statele membre în cauză nu oferă niciun indiciu privind magnitudinea costurilor suplimentare.

Expertiza externă

Grupul operativ privind ocuparea forței de muncă și competitivitatea în domeniul maritim, înființat de Comisia Europeană în contextul politicii maritime integrate, și-a prezentat raportul în luna iulie 2011¹⁷. În ceea ce privește excluderea navigatorilor din dispozițiile anumitor directive în materie de legislație a muncii, grupul operativ a declarat:

¹⁵ Document COM(2007) 591 final, din 10 octombrie 2007.

¹⁶ AT, BG, CY, CZ, DE, DK, EE, EL, ES, FI, FR, LT, LV, MT, PL, PT, RO, SE, SI și UK.

¹⁷ <http://ec.europa.eu/transport/modes/maritime/seafarers/doc/2011-06-09-tfmec.pdf>.

„De la adoptarea dispozițiilor s-au înregistrat evoluții importante, în special în ceea ce privește tehnologia comunicațiilor, care în prezent ar putea face ca cerințele în materie de informare și consultare să fie mai practice. Eliminarea excluderilor sau aplicarea cerințelor adaptate la circumstanțele speciale ale muncii pe mare ar ajuta la eliminarea impresiei că navigatorii sunt mai puțin protejați de legislația muncii a Uniunii Europene decât alți angajați, ceea ce ar putea contribui la o lipsă de interes față de carierele profesionale maritime.”

Comisia a lansat o procedură de achiziție prin cerere de oferte în vederea realizării unui studiu care a vizat sprijinirea pregătirii unei evaluări a impactului posibilei revizuirii a excluderilor existente a navigatorilor din domeniul de aplicare a legislației muncii a UE. Studiul a fost efectuat de un consorțiu condus de MRAG Limited. Raportul final¹⁸ a fost prezentat în decembrie 2010.

2.2. Evaluările impactului

Din discuțiile și consultările cu părțile interesate, au rezultat următoarele opțiuni de politică pentru evaluarea impactului:

Opțiunea de politică 1: nicio acțiune la nivelul UE

În cadrul acestei opțiuni de politică, UE nu ar avea nicio nouă inițiativă, nici legislativă, nici nelegislativă. Directivele actuale ar rămâne în vigoare în forma în care există.

Tendențele indică faptul că este posibil ca scăderea numărului de navigatori europeni să continue, tot mai multe locuri de muncă de la bordul navelor europene fiind ocupate de personal din țări terțe.

Opțiunea de politică 2: derogare care face obiectul garanției unui nivel de protecție echivalent

Această opțiune ar însemna înlocuirea excluderilor nediscriminate printr-o dispoziție care să permită statelor membre să devieze de la dispozițiile directivei privind navigatorii, cu condiția asigurării unui nivel de protecție echivalent cu cel conferit de directive și al exercitării efective a acestuia în beneficiul angajaților în cauză.

Această opțiune ar permite adaptarea cadrului juridic la particularitățile sectorului maritim, în special depărtarea lucrătorilor față de sediul central al societății comerciale pentru perioade foarte lungi, dar ar necesita totuși ca statele membre să asigure efectiv protecția, eventual chiar și modalitățile practice de punere în aplicare a acesteia.

Opțiunea de politică 3: eliminarea excluderilor din toate directivele

Această opțiune s-ar baza pe presupunerea că intenția originală a fost ca toate directivele să includă toate sectoarele de activitate și că excluderile navigatorilor sunt nejustificate.

¹⁸

MRAG, Studiu pregătitor pentru o evaluare a impactului unei posibile revizuirii a excluderilor existente ale navigatorilor din domeniul de aplicare al legislației sociale a UE, decembrie 2010.

Opțiunea de politică 4: adaptarea normelor la particularitățile sectorului

Această opțiune ar însemna adoptarea normelor de fond vizând adaptarea textelor juridice la caracteristicile sectorului maritim. De exemplu, în sectorul maritim, cumpărarea și vânzarea de nave este o practică frecventă. În această piață foarte competitivă, adoptarea de norme nu ar trebui să conducă la un dezavantaj concurențial pentru un vânzător unei nave, care are sediul în UE.

În funcție de fiecare directivă, ar putea fi necesar să se pună în aplicare măsuri speciale privind eligibilitatea ca reprezentant al lucrătorilor sau aplicarea de norme generale pentru vânzarea unei nave.

Ierarhizarea opțiunilor de politică a fost efectuată în mod autonom pentru fiecare directivă, întrucât cea mai bună abordare ar putea fi diferită de la o directivă la alta. Într-adevăr, opțiunea preferată pentru prezenta inițiativă ar fi o combinație a celor patru opțiuni de politică diferite, în funcție de fiecare directivă:

- Opțiunea de politică 3 (eliminarea excluderilor) pentru directiva privind insolvența;
- Opțiunea de politică 3 (eliminarea excluderilor) pentru directiva privind comitetul european de întreprindere;
- Opțiunea de politică 2 (nivel de protecție echivalent) pentru directiva privind informarea și consultarea;
- Opțiunea de politică 4 (dispoziții specifice) pentru directiva privind concedierile colective;
- Opțiunea de politică 4 (dispoziții specifice) pentru directiva privind transferul de întreprinderi;
- Opțiunea de politică 1 (nicio acțiune) pentru directiva privind detașarea lucrătorilor.

Prezenta propunere este în concordanță cu concluziile raportului de evaluare a impactului în ceea ce privește ierarhizarea opțiunilor de politică.

Impactul prezentei inițiative asupra IMM-urilor, în fapt a întreprinderilor mici și a microîntreprinderilor, este redus deoarece majoritatea directivelor exclud deja întreprinderile mici și microîntreprinderile.

3. ELEMENTELE JURIDICE ALE PROPUNERII

Prezenta propunere introduce modificări la cinci directive în vigoare. În particular, ea recunoaște un drept necondiționat la informare și consultare al marinarilor în toate directivele care anterior au permis excepții și derogări de la acest drept (directiva privind comitetul european de întreprindere, directiva privind informarea și consultarea, directiva privind concedierile colective, directiva privind transferul de întreprinderi).

Procedurile de informare și consultare a lucrătorilor contribuie la îmbunătățirea guvernanței corporative și la reducerea consecințelor negative ale restructurărilor bruște. Societățile comerciale vor beneficia de o mai bună comunicare a informațiilor referitoare la strategia societății, precum și a motivelor care stau la baza unor decizii care afectează angajații, în special în perioade de schimbare, fără costuri substanțiale pentru angajator.

De asemenea, ea recunoaște alte drepturi, ținând cont de particularitățile sectorului (eliminarea, în unele cazuri specifice, a termenului de executare a concedierilor colective din directiva privind concedierile colective sau a transferului contractului/relației de muncă din directiva privind transferul de întreprinderi).

Având în vedere tipul de modificări, natura lor sectorială și principiul economiei procedurale, este de preferat să se modifice directivele prin intermediul unei directive unice.

Temei juridic

Prezenta propunere introduce modificări la cinci directive existente: Directivele 2008/94/CE, 2009/38/CE, 2002/14/CE, 98/59/CE și 2001/23/CE. Trei dintre aceste directive au fost adoptate având ca temei juridic articolul 153 din TFUE (fostul articol 137 CE): 2009/38/CE, 2002/14/CE și 2008/94/CE. Temeiurile juridice ale Directivelor 98/59/CE și 2001/23/CE au fost, respectiv, articolele 100 CE și 94 CE, adică, echivalente actualului articol 115 din TFUE.

În pofida diferitelor temeuri juridice ale directivelor care se intenționează a fi modificate, având în vedere conținutul lor, este clar că toate contribuie la sprijinirea și completarea activităților statelor membre în domeniile enumerate la articolul 153 alineatul (1) din TFUE, în vederea îndeplinirii obiectivelor Uniunii în materie de politică socială.

Prin urmare, articolul 153 alineatul (2) din TFUE este temeiul juridic adecvat pentru o singură propunere de modificare a celor cinci directive menționate mai sus.

Subsidiaritate și proporționalitate

Prezenta propunere vizează revizuirea a cinci directive. Ca atare, aceasta nu poate fi realizată decât la nivelul UE, printr-o directivă sau o serie de directive de modificare a actelor în vigoare.

Prezenta inițiativă vizează un sector marcat de o puternică concurență internațională, în care o mare parte a forței de muncă angajate pe navele unui stat membru provine din alte state membre sau din țări terțe. Prin urmare, opțiunile de politică selectate au fost luate în considerare cu atenție, ținând cont de impactul asupra sectorului în termeni de competitivitate și de costuri.

Dat fiind că situația legislativă actuală generează un tratament inegal al aceleiași categorii de lucrători de către state membre diferite, în funcție de faptul că respectivele state membre aplică sau nu excepții și derogări permise de legislația actuală, o inițiativă a UE ar asigura condiții mai echitabile de concurență, cel puțin la nivelul navelor care arborează pavilionul unui stat membru.

Soluția propusă urmărește să evite impunerea unor costuri excesive și se bazează pe o analiză atentă a proporționalității.

Alegerea instrumentului

Instrumentul ales este o directivă. Niciun alt instrument nu ar fi fost adecvat. Scopul este de a modifica cinci directive în vigoare, iar aceasta se poate realiza doar prin intermediul unei directive.

Explicația detaliată a dispozițiilor propunerii

Alegerea opțiunii de politică pusă în aplicare prin dispozițiile descrise mai jos este în conformitate cu concluziile evaluării impactului¹⁹ efectuate de Comisie în ceea ce privește fiecare directivă (conform descrierii de mai sus de la punctul 2.2).

¹⁹ Raport privind evaluarea impactului: SEC [...].

Articolul 1

Acest articol prevede eliminarea articolului 1 alineatul (3) litera (b) din Directiva 2008/94/CE. Aceasta va elimina posibilitatea excluderii pescarilor remunerați în cotă-parte din domeniul de aplicare al directivei privind insolvența.

Articolul 2

Articolul 2 elimină articolul 1 alineatul (7) din Directiva 2009/38/CE. Prin urmare, personalul navigant din marina comercială va intra sub incidența dispozițiilor directivei privind comitetul european de întreprindere.

Articolul 3

Acest articol modifică articolul 3 alineatul (3) din Directiva 2002/14/CE în scopul de a clarifica faptul că statele membre au posibilitatea de a deroga de la dispozițiile generale ale directivei numai în cazul în care se asigură un nivel de protecție echivalent și exercitarea lui efectivă în beneficiul angajaților în cauză.

Articolul 4

Acest articol introduce patru modificări la Directiva 98/59/CE.

Prima modificare introduce definiția unui „transfer”, prin trimitere la Directiva 2001/23/CE.

A doua modificare elimină articolul 1 alineatul (2) litera (c), incluzând astfel personalul navelor maritime în domeniul de aplicare al directivei privind concedierile colective.

A treia modificare clarifică faptul că notificarea prevăzută la articolul 3 alineatul (1) din directivă ar trebui să fie întotdeauna adresată autorității competente a statului indicat de pavilion. Această clarificare este necesară din cauza potențialei coexistențe a contractelor de muncă întocmite în baza unor legislații naționale diferite.

A patra modificare introduce o nouă dispoziție în care se stipulează că statele membre pot conferi autorității publice competente abilitatea de a se abate, parțial sau total, de la dispozițiile privind termenul de executare a concedierilor colective în cazul în care concedierile colective preconizate sunt efectuate ca urmare a unui transfer, având ca obiect exclusiv o navă sau mai multe nave sau în cazul în care angajatorul operează doar o singură navă. Dacă statele membre ar dori să facă uz de această derogare, ar trebui să se consulte cu partenerii sociali atunci când transpun această dispoziție în legislația lor. Această modificare ține cont de caracteristicile sectorului maritim. Aplicarea termenului de executare a concedierilor colective într-o piață foarte competitivă pentru cumpărarea sau vânzarea de nave ar plasa vânzătorul din UE într-o poziție concurențială dezavantajoasă. În plus, sunt prevăzute măsuri compensatorii pentru societățile comerciale care operează doar o singură navă.

Ar trebui evidențiat faptul că, în cazul unei vânzări care constă exclusiv dintr-o navă sau din mai multe nave sau în cazul unui angajator care operează doar o singură navă, obligația privind informarea și consultarea prevăzută la articolul 2 continuă să se aplice.

Directiva rămâne pe deplin aplicabilă în toate celelalte circumstanțe în care este preconizată concedierea colectivă a membrilor echipajului unei nave.

Articolul 5

Actualul articol 1 alineatul (3) din Directiva 2001/23/CE se abrogă. Directiva devine pe deplin aplicabilă navelor maritime înregistrate în și/sau arborând pavilionul unui stat membru, indiferent unde sunt situate. Cu toate acestea, ținând seama de caracteristicile specifice sectorului maritim, statele membre, după consultarea partenerilor sociali, pot să se abată de la dispozițiile capitolului II din directivă în cazul transferurilor care implică exclusiv o navă maritimă sau mai multe nave maritime sau în cazul în care agentul economic transferat nu operează decât o singură navă maritimă. Prin urmare, în cazul transferurilor care implică exclusiv nave sau în cazul agenților economici care nu operează decât o singură navă se aplică cel puțin dispozițiile directivei privind informarea și consultarea.

Navele sunt vizate pe deplin de domeniul de aplicare al directivei atunci când reprezintă unul dintre activele transferate.

Articolul 6

Articolul 6 conține o clauză de menținere a nivelului de protecție. Ea vizează protejarea drepturilor lucrătorilor care intră în domeniul de aplicare al propunerii astfel cum sunt recunoscute de către statele membre înainte de intrarea sa în vigoare.

Articolul 7

Articolul 7 conține o clauză de revizuire. Obiectivul revizuirii este acela de a monitoriza punerea în aplicare și aplicarea articolelor 4 și 5 din directivă în statele membre, în particular în ceea ce privește două aspecte: fenomenul de reînregistrare a navelor în alte jurisdicții din afara UE și nivelul de angajare a personalului navigant maritim din UE.

Articolul 8

Pentru a lua în considerare diferențele dintre statele membre în ceea ce privește natura sectorului maritim și măsura în care navigatorii sunt incluși în domeniul de aplicare al legislației naționale privind munca, articolul 8 prevede o perioadă de tranziție de 5 ani.

Articolele 9 și 10

Acestea sunt dispoziții standard privind intrarea în vigoare și subiecții vizați de directivă.

4. IMPLICAȚIILE BUGETARE

Propunerea nu are implicații asupra bugetului Uniunii Europene.

5. INFORMAȚII SUPLIMENTARE

TABEL DE CORESPONDENȚĂ

Este necesar ca statele membre să comunice Comisiei textul dispozițiilor naționale de transpunere a directivei, dar furnizarea unui tabel de corespondență nu este necesară.

SPAȚIUL ECONOMIC EUROPEAN

Actul propus se referă la un subiect de interes pentru SEE și, prin urmare, ar trebui să fie aplicat în întreg Spațiul Economic European.

Propunere de

DIRECTIVĂ A PARLAMENTULUI EUROPEAN ȘI A CONSILIULUI

privind navigatorii, de modificare a Directivelor 2008/94/CE, 2009/38/CE, 2002/14/CE, 98/59/CE și 2001/23/CE

(Text cu relevanță pentru SEE)

PARLAMENTUL EUROPEAN ȘI CONSILIUL UNIUNII EUROPENE,

având în vedere Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, în special articolul 153 alineatul (2),

având în vedere propunerea Comisiei Europene,

după transmiterea proiectului de act legislativ către parlamentele naționale,

având în vedere avizul Comitetului Economic și Social European²⁰,

având în vedere avizul Comitetului Regiunilor²¹,

hotărând în conformitate cu procedura legislativă ordinară,

întrucât:

- (1) În temeiul articolului 153 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene (TFUE), Parlamentul European și Consiliul, în conformitate cu procedura legislativă ordinară, pot adopta, prin intermediul unor directive, cerințe minime cu punere în aplicare treptată care vizează îmbunătățirea condițiilor de muncă, protecția lucrătorilor în cazul rezilierii contractului lor de muncă, informarea și consultarea lucrătorilor, precum și mediul de muncă, pentru a proteja sănătatea și siguranța lucrătorilor. Astfel de directive trebuie să evite impunerea de constrângeri administrative, financiare și juridice care pot frâna înființarea și dezvoltarea întreprinderilor mici și mijlocii.
- (2) Directiva 2008/94/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 22 octombrie 2008 privind protecția lucrătorilor salariați în cazul insolvenței angajatorului²², Directiva 2009/38/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 6 mai 2009 privind instituirea unui comitet european de întreprindere sau a unei proceduri de informare și consultare a lucrătorilor în întreprinderile și grupurile de întreprinderi de dimensiune comunitară²³, Directiva 2002/14/CE a Parlamentului European și a

²⁰ JO C , , p. .

²¹ JO C , , p. .

²² JO L 283, 28.10.2008, p. 36.

²³ JO L 122, 16.5.2009, p. 28.

Consiliului din 11 martie 2002 de stabilire a unui cadru general de informare și consultare a lucrătorilor din Comunitatea Europeană²⁴, Directiva 98/59/CE a Consiliului din 20 iulie 1998 privind apropierea legislațiilor statelor membre cu privire la concedierile colective²⁵ și Directiva 2001/23/CE a Consiliului din 12 martie 2001 privind apropierea legislației statelor membre referitoare la menținerea drepturilor lucrătorilor în cazul transferului de întreprinderi, unități sau părți de întreprinderi sau unități²⁶, fie exclud marinarii din domeniul lor de aplicare, fie permit statelor membre să îi excludă.

- (3) În măsura în care existența și/sau posibilitatea de a introduce excluderi nu este justificată prin argumente obiective, ele ar trebui eliminate.
- (4) Prezenta directivă respectă drepturile fundamentale și principiile recunoscute în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene, în special dreptul la informare și la consultare în cadrul întreprinderii (articolul 27), precum și dreptul la condiții de muncă echitabile și corecte (articolul 31), astfel cum este prevăzut la articolul 6 din Tratatul privind Uniunea Europeană. Prezenta directivă trebuie să fie pusă în aplicare în conformitate cu respectivele drepturi și principii. Cu toate acestea, existența și/sau posibilitatea de a introduce excluderi ar putea împiedica sau limita posibilitatea marinarilor de a se bucura pe deplin de dreptul lor la informare și consultare, precum și dreptul la condiții de muncă care să respecte sănătatea, siguranța și demnitatea lucrătorilor, ambele fiind consfințite în Carta drepturilor fundamentale a Uniunii Europene.
- (5) Situația legislativă actuală generează un tratament inegal al aceleiași categorii de lucrători de către state membre diferite, în funcție de faptul dacă acestea aplică sau nu excepțiile și derogările permise de legislația actuală. Un număr important de state membre au utilizat rar excluderile.
- (6) La data de 10 octombrie 2007, Comisia a prezentat viziunea sa privind o Politică maritimă integrată pentru Uniunea Europeană, „Cartea albastră”²⁷. Această viziune recunoaște că toate aspectele legate de mările și oceanele Europei sunt interconectate și că politicile maritime trebuie să fie elaborate într-o manieră integrată pentru ca ele să genereze rezultatele scontate.
- (7) Cartea albastră²⁸ a evidențiat necesitatea de a crește numărul și calitatea locurilor de muncă din sectorul maritim pentru cetățenii europeni, precum și importanța de a îmbunătăți condițiile de lucru de la bordul navelor.
- (8) În conformitate cu articolul 154 alineatul (2) din TFUE, Comisia a consultat partenerii sociali la nivel european privind posibila orientare a unei acțiuni a Uniunii în acest domeniu.
- (9) Având în vedere evoluțiile tehnologice din ultimii ani, în special în ceea ce privește tehnologia comunicațiilor, cerințele privind informarea și consultarea ar trebui actualizate.

²⁴ JO L 80, 23.3.2002, p. 29.

²⁵ JO L 225, 12.8.1998, p. 16.

²⁶ JO L 82, 22.3.2001, p. 16.

²⁷ COM (2007) 575 final, din 10 octombrie 2007.

²⁸ COM (2007) 575 final, din 10 octombrie 2007.

- (10) Drepturile navigatorilor reglementate prin prezenta directivă, recunoscute de către statele membre în legislația națională de punere în aplicare a Directivelor 2008/94/CE, 2009/38/CE, 2002/14/CE, 98/59/CE și/sau 2001/23/CE ar trebui să fie respectate.
- (11) Prezenta directivă contribuie la atingerea obiectivelor de la articolul 151 din TFUE.
- (12) Prin urmare, este adecvată modificarea directivelor privind legislația muncii care exclud navigatorii din domeniul lor de aplicare sau care permit derogări care nu sunt justificate prin motive obiective.
- (13) Deoarece obiectivele prezentei directive nu pot fi realizate în mod satisfăcător de către statele membre și, în consecință, datorită anvergurii și efectelor acțiunii, pot fi realizate mai bine la nivelul Uniunii, aceasta poate adopta măsuri, în conformitate cu principiul subsidiarității, astfel cum se prevede la articolul 5 din Tratatul privind Uniunea Europeană. În conformitate cu principiul proporționalității, astfel cum este prevăzut la același articol, prezenta directivă nu depășește ceea ce este necesar pentru realizarea respectivului obiectiv,

ADOPTĂ PREZENTA DIRECTIVĂ:

Articolul 1

Modificare a Directivei 2008/94/CE

Articolul 1 alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) În situația în care o astfel de dispoziție este deja aplicată în legislația lor națională, statele membre pot exclude în continuare personalul de serviciu casnic încadrat de o persoană fizică din domeniul de aplicare a prezentei directive.”

Articolul 2

Modificare a Directivei 2009/38/CE

Directiva 2009/38/CE se modifică după cum urmează:

La articolul 1, alineatul (7) se elimină.

Articolul 3

Modificări ale Directivei 2002/14/CE

Directiva 2002/14/CE se modifică după cum urmează:

Articolul 3 alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Statele membre pot face derogări de la prezenta directivă prin intermediul unor dispoziții specifice aplicabile echipajelor navelor care navighează pe mare, cu condiția ca astfel de dispoziții specifice să garanteze un nivel echivalent de protecție a dreptului la informare și consultare, precum și exercitarea efectivă a acestuia de către angajații în cauză.”

Articolul 4
Modificări ale Directivei 98/59/CE

Directiva 98/59/CE se modifică după cum urmează:

(1) Articolul 1 se modifică după cum urmează:

(a) La alineatul (1) se adaugă litera (c) cu următorul text:

„(c) «transfer»” se interpretează în sensul Directivei 2001/23/CE.”

(b) La articolul 1 alineatul (2), litera (c) se elimină.

(2) La articolul 3 alineatul (1), se introduce un nou paragraf, al doilea:

„În cazul în care concedierile colective preconizate se referă la membri ai echipajului unei nave maritime, notificarea se adresează autorității competente a statului indicat de pavilionul sub care nava navighează.”

(3) La articolul 4, se introduce următorul alineat (1a):

„(1a) Atunci când statele membre efectuează concedieri colective preconizate care vizează membri ai unui echipaj în legătură cu sau derivate dintr-un transfer al unei nave maritime, ele, după consultarea partenerilor sociali, pot acorda autorității publice competente abilitatea de a se abate, parțial sau total, de la termenul menționat la alineatul (1) în următoarele circumstanțe:

(a) obiectul transferului îl reprezintă exclusiv una sau mai multe nave maritime,

(b) angajatorul operează doar o singură navă.”

Articolul 5
Modificări ale Directivei 2001/23/CE

Directiva 2001/23/CE se modifică după cum urmează:

Articolul 1 se modifică după cum urmează:

(1) Alineatul (2) se înlocuiește cu următorul text:

„(2) Prezenta directivă se aplică, fără a aduce atingere alineatului (3), în cazul în care și în măsura în care întreprinderea, unitatea sau partea de întreprindere sau de unitate care urmează să fie transferată se situează în domeniul de aplicare teritorială al tratatului.”

(2) Alineatul (3) se înlocuiește cu următorul text:

„(3) Prezenta directivă se aplică transferului unei nave maritime înregistrate în și/sau care arborează pavilionul unui stat membru și care constituie o întreprindere, o unitate sau o parte a unei întreprinderi sau unități în sensul prezentei directive, chiar și atunci când ea nu este situată în domeniul de aplicare teritorială al tratatului.”

(3) Se adaugă următorul alineat (4):

„(4) Statele membre, după consultarea partenerilor sociali, pot dispune ca prevederile capitolului II din prezenta directivă să nu se aplice în următoarele circumstanțe:

- (a) obiectul transferului îl reprezintă exclusiv una sau mai multe nave maritime,
- (b) agentul economic transferat nu operează decât o singură navă maritimă.”

Articolul 6

Punerea în aplicare a prezentei directive nu poate, în niciun caz, să constituie un motiv de reducere a nivelului general de protecție a persoanelor vizate de prezenta directivă, deja acordat de statele membre în domeniile reglementate prin Directivele 2008/94/CE, 2009/38/CE, 2002/14/CE, 98/59/CE și/sau 2001/23/CE.

Articolul 7

Comisia, după consultarea statelor membre și a partenerilor sociali la nivelul Uniunii, transmite un raport Parlamentului European și Consiliului privind punerea în aplicare și aplicarea articolelor 4 și 5 din prezenta directivă nu mai târziu de 2 ani de la data menționată la articolul 8.

Articolul 8

1. Statele membre asigură intrarea în vigoare a actelor cu putere de lege și a actelor administrative necesare pentru a se conforma prezentei directive cel mai târziu la 5 ani de la data intrării în vigoare a prezentei directive. Statele membre comunică de îndată Comisiei textele respectivelor acte.

Atunci când sunt adoptate de statele membre, actele cu putere de lege și actele administrative necesare pentru conformarea la prezenta directivă conțin o trimitere la prezenta directivă sau sunt însoțite de o asemenea trimitere la data publicării lor oficiale. Statele membre stabilesc modalitatea de efectuare a acestei trimiteri.

2. Statele membre comunică Comisiei textul principalelor dispoziții de drept intern pe care le adoptă în domeniul reglementat prin prezenta directivă.

Articolul 9

Prezenta directivă intră în vigoare în ziua următoare publicării în *Jurnalul Oficial al Uniunii Europene*.

Articolul 10

Prezenta directivă se adresează statelor membre.

Adoptată la Bruxelles,

Pentru Parlamentul European
Președintele

Pentru Consiliu
Președintele